osa üksikuid ei püüaks soetada samuti oma korterit; päälegi kui Tartu kortereist suurem osa ühetoalistena eriti just selleks ongi sobivad. Ja tegelikult elabki Tartus ühetoalisis kortereis 66,4% ilma kaaselaniketa üksikuist. 2-toalisis kortereis elavaid oli 8,1%, 3- ja enam-toalisis elas vaid 1,4%; ülejäänud 24,1%, s. o. 1698 aga elasid teiste juures nurgaelanikuna. Kuna eespooltoodud andmeil üldse nurgaüürnikke-leibkondi oli 1949, siis, tähendab, 251 juhtumil olid nurgaüürnikeks mitmeliikmelised leibkonnad.

Siin esineb teatav reeglipärasus: nurgaüürnikest on loomulikult valdavas ülekaalus üksikud, 1- ja 2-toalistes — perekonnad, nelja- ja rohkem-toalistes aga juba perekonnad ühes omastega ja muudega, kuna 3-toalised korterid moodustavad ses suhtes ülemineku-rühma. Järelikult suuremais kortereis on aset leidnud mitmekesisema koosseisuga leibkonnad.

KORTERIANDMED ÜHISKONDLIKE KIHTIDE JÄRGI.

Tarvitatud ühiskondliku kihituse nomenklatuur on kompromissi tulemus, sest oli soovitatav pääle sotsiaalsete kihtide esile tuua ka Tartule iseloomulikke rühmi, nagu näit. kostilistepidajaid, õpilasi ja üliõpilasi, samuti on eraldatud ettevõtjate rühmast majaomanikud kui korteriküsimuses erilises seisukorras asuvad. Osalt on tarvitatud nomenklatuur tingitud ka registreerimisandmete iseloomust, mis ei võimaldanud läbi viia puhast ühiskondlikku liigitust; nii esineb ebamäärasena rühmana „kodune majapidamine". Tööliskonda kuuluvad leibkonnad on esitatud kolmes eraldi rühmas: käsitööliste all on mõeldud alatiste töölisteta väike-ettevõtjad, kvalifitseerimata töölised ja teenijad ning kvalifitseeritud tööliskiht ühes neist võrsunud meistrite ja kutseõpilastega.

Tartu korteriolude topograafilisel vaatlusel erinesid raioonid korterite hääduselt väga suuresti. Seejuures aga jäi selgitamata, kui palju ja kes elavad ühes või teises raioonis.

Leibkondade ja elanike arvult pole raioonid kaugeltki võrdsed. Eriti väikesed on osa korterioludelt kõige kehvemaiks osutunud raioone: Karlova-alune, Ropka-Piiskopi, Veeriku ja Tamme. Kui aga võtame raioonide liigituse aluseks (eespooltoodud arvutuste kohaselt) 1 elaniku pääle langeva keskmise br.-õhumahu 21 m^3 (v. tab. 18), siis leiame, et keskmiselt alla normaalse õhumahuga raioones elab üldarvust leibkondi 9,4% ja elanikke 10,3%.

Ühiskondlikelt kihtidelt esinevad suurimana rühmana ülalmainitud kolme liiki töölised, moodustades leibkonnilt 49,0% ja elanikelt 50,5%; ilma käsitöölisteta leidus töölisleibkondi 39,3%, neis elanikke 40,2%. Kuna pole selge, kui puhtalt on olnud võimalik eristada käsitööliste rühma tööstureist, teostame raioonide vaatluse kahe kitsamas mõttes töölisrühma andmeil.

Üldiselt on iseloomustav Tartule tööliste esinemise võrdlemisi kõrge % kõigis raioones. Elanike arvult on töölisi kõige vähem küll Toomi raioonis ja Südalinnas, kuid sääl moodustavad nad küllalt tähelepanuväärivа suhtearvu. Neile järgnevad suuremate vahedega: kuni 40% määral Raudtee-äärne, Narva ja Karlova raioon; selle järel esinevad kolmandana rühmana kuni 50% määral Peetri, Mäe, Meltsi ja Herne

Tartu I, lk. 278